

De același autor la Editura Nemi a apărut

Gregor Pământeanul
(prima carte din seria CRONICI DIN SUBPĂMÂNT)

SUZANNE COLLINS

GREGOR

și Profetia despre Năpastă

Traducere din limba engleză MIHAELA BURUIANĂ

SUZANNE COLLINS (n. 1962) scrie în principal pentru publicul Tânăr și pentru adolescenți, fiind cunoscută mai ales pentru seria de succes *JOCURILE FOAMEI*. În 2003 a debutat cu romanul pentru copii *Gregor Pământeanul*, primul dintre cele cinci volume ale seriei *CRONICI DIN SUBPĂMÂNT*. Cartea a intrat imediat în atenția publicului și a criticilor de specialitate, fiind distinsă cu numeroase premii în Statele Unite și în Marea Britanie.

nemj

CAPITOLUL 1

Când Gregor a deschis ochii, a avut impresia clară că cineva îl privea. S-a uitat în jur, în cămăruța lui, încercând să rămână cât mai nemîșcat. Tavanul era gol. Nimic pe șifonier. Apoi l-a văzut stând pe pervaz, imobil, cu excepția tremurului delicat al antenelor. Un gândac de bucătărie.

– O cauți cu lumânarea, i-a zis el încet gândacului. Vrei să te vadă mama?

Gândacul și-a frecat antenele una de alta, dar nu a încercat să fugă. Gregor a oftat. A întins mâna după un borcan vechi de maioneză în care își ținea creioanele, l-a golit pe pat și, cu o singură mișcare rapidă, a prins gândacul sub el.

Nici măcar nu a trebuit să se ridice. Dormitorul lui nu era chiar un dormitor. Probabil fusese gândit ca un fel de spațiu de depozitare. Patul de o persoană era îngrămadit în el, aşa că seara, din prag, Gregor se tăra direct spre pernă. Pe peretele opus patului era o firidă mică, în care încăpea doar un șifonier îngust, ale cărui

sertare se deschideau numai vreo douăzeci de centimetri. Gregor trebuia să-și facă temele stând turcește pe pat, cu o placă pe genunchi. Și nu avea ușă. Dar Gregor nu se plângea. Avea o fereastră care dădea spre stradă, tavanul era drăguț și înalt și aici se bucura de mai multă intimitate decât toți ceilalți din apartament. Nimeni nu venea de obicei în camera lui... dacă nu puneai la socoteală gândacii.

Chiar aşa, ce tot aveau gândacii ăștia în ultima vreme? Întotdeauna erau câțiva în apartament, dar acum părea că, de fiecare dată când se întorcea, mai zărea unul. Nu fugeau. Nu încercau să se ascundă. Doar stătea acolo... privindu-l. Era ciudat. Și nu era ușor să-i țină în viață.

Cu o vară în urmă, când un gândac imens se sacrificase ca să o salveze pe surioara lui de doi ani, Boots, la câțiva kilometri sub orașul New York, jurase să nu mai omoare niciodată astfel de gângăni. Însă, dacă le vedea mama lui, aoleu, o încurcau! Gregor trebuia să le scoată din apartament înainte ca radarul ei de gândaci să intre în funcțiune. Când era cald afară, doar îi prindea și le dădea drumul pe ieșirea de urgență. Dar acum, în decembrie, îi era teamă că gângăniile aveau să înghețe, aşa că în ultima vreme încercase să le îndese cât mai adânc în coșul de la bucătărie. Se gândeau că acolo aveau să fie fericiți.

Gregor a împins gândacul de pe marginea pervazului în sus, pe peretele borcanului de maioneză. S-a furisat

pe hol, pe lângă baie, pe lângă dormitorul pe care îl împărțea Boots, sora lui de șapte ani, Lizzie, și bunica, și apoi în camera de zi. Mama lui plecase deja. Probabil luase tura de dimineată la cafeneaua în care servea la mese în weekenduri. Lucra cu normă întreagă ca receptioneră la un dentist în timpul săptămânii, dar în ultimul timp avuseseră nevoie de fiecare bănuț.

Tatăl lui Gregor stătea întins pe canapeaua extensibilă. Nici când dormea nu stătea nemîscat. Degetele îi zvâcneau și, din când în când, trăgeau de pătură, în timp cel el bolborosea încet. Tatăl lui, bietul lui tată...

După ce fusese ținut prizonier de niște şobolani imenși și malefici mult sub New York City, mai bine de doi ani și jumătate, tatăl lui devenise o epavă. Cât stătuse în Subpământ, după cum îl numea locuitoarii acestuia, fusese înfometat, privat de lumină și abuzat fizic în feluri despre care nici nu voia să vorbească. Era chinuit de coșmaruri și, uneori, chiar și când era treaz distingea cu greu iluzia de realitate. Era și mai rău când avea febră, și asta se întâmpla des, pentru că, în ciuda vizitelor dese la doctor, nu putea să scape de o boală ciudată pe care o adusese din Subpământ.

Înainte să cadă după Boots prin grătarul de canalizare din spălătorie și să ajute la salvarea tatălui său, Gregor crezuse întotdeauna că, odată ce familia lui se va reuni, totul avea să fie simplu. Era de o mie de ori mai bine acum, cu tatăl lui întors acasă, Gregor știa asta. Dar nici simplu nu era.

Respect pentru nume și cărți

Răsuflare

A pus borcanul pe masă și a observat că pe aceasta nu se afla nimic. În frigider erau o cutie de lapte, o sticlă de suc de mere, în care mai rămăsese cam de un pahar, și un borcan de muștar. Gregor și-a făcut curaj și a deschis dulapul. Jumătate de felie de pâine, niște unt de arahide și o cutie de cereale. A scuturat cutia de cereale și a răsuflat ușurat. Era destulă mâncare pentru mic dejun și cină. Și, cum era sămbătă, Gregor nici nu trebuia să mănânce acasă. Se ducea să o ajute pe doamna Cormaci.

Doamna Cormaci. Era ciudat cum, în doar câteva luni scurte, aceasta se transformase din vecina băgăcioasă într-un fel de înger păzitor. La puțin timp după ce Gregor, Boots și tatăl lor se întorseră din Subpământ, se întâlnise cu ea pe hol.

– Și unde ai fost, domnule? îl întrebă ea. Că ai băgat tot blocul în sperieți.

Gregor îi spuse povestea asupra căreia toată familia se puse de acord: în ziua în care dispăruse din spălătorie, o dusese pe Boots la locul de joacă pentru câteva minute. Acolo se întâlniseră întâmplător cu tatăl lor, care tocmai se ducea să-și viziteze un unchi bolnav în Virginia și voia să ia copiii cu el. Gregor crezuse că tatăl lui o anunțase deja pe mama, iar tatăl lui crezuse că Gregor o sunase. Abia când se întorseră își dădu seră și ei seama ce criză provocaseră.

– Pfff! făcuse doamna Cormaci, privindu-l sever. Credeam că tatăl tău locuiește în California.

– Păi, a locuit acolo, dar acum stă iar cu noi, răspunse Gregor.

– Înțeleg, spuse doamna Cormaci. Deci, asta e varianta ta?

Gregor încuviințase din cap, știind că era o poveste destul de cusută cu ată albă.

– Pfff! pufnise doamna Cormaci din nou. Ei, dacă aș fi în locul tău, eu aș mai lucra la ea.

Și plecase fără alte comentarii.

Gregor crezuse că era supărată pe ei, dar, după câteva zile, aceasta venise la ușa lor cu o prăjitură cu cafea.

– I-am adus tatălui tău o prăjitură cu cafea, spuse ea. Așa, de bun-venit acasă. E aici?

Gregor nu intentionase să o lase să intre, dar tatăl lui strigase cu o voce falsă, veselă:

– E cumva doamna Cormaci?

Așa că aceasta dăduse buzna înăuntru cu tot cu prăjitură. La vederea tatălui – numai piele și os, cu părul alb, cocoșat pe canapea – se oprișe brusc. Dacă avusesese de gând să-l interogheze, în momentul acela renunțase. În schimb, făcuse câteva observații despre vreme și apoi plecase.

După aceea, într-o seară, la vreo câteva săptămâni de la începerea școlii, mama lui venise cu o veste.

– Doamna Cormaci vrea să te angajeze ca să o ajuti în fiecare sămbătă, spuse ea.

Nu voia să o ajute pe doamna Cormaci. Aceasta avea să-i pună o multime de întrebări și probabil să-i citească viitorul în cărțile de tarot și...

– Nu știu. Să o ajuți prin casă. Nu ești obligat, dacă nu vrei. Dar m-am gândit că ți-ar prinde bine să faci niște bani de buzunar, îi spusese mama lui.

În clipa aceea, Gregor știuse că avea să se ducă, dar nu pentru banii de buzunar, de filme, de cărți de benzi desenate sau de alte lucruri, ci ca să folosească banii aceia pentru familia lui. Pentru că, chiar dacă tatăl lui era acasă, nu avea nicio șansă să se întoarcă la slujba de profesor de științe. Nu ieșise din apartament decât de câteva ori, ca să se ducă la doctor. Toți șase trăiau din ce reușea să câștige mama lui. Și cu facturile medicale, și cu ce le trebuia la școală, și cu hainele, și mâncarea, și chiria și orice altceva îți trebuia ca să trăiești, abia se descurcau de pe o zi pe alta.

– La ce oră vrea să mă duc? întrebăse Gregor.

– A zis că pe la zece ar fi bine, răspunse mama lui.

Nici în sămbăta următoare, din urmă cu câteva luni, nu era prea multă mâncare în casă, așa că Gregor dăduse pe gât câteva pahare cu apă și se dusese la doamna Cormaci. Când aceasta deschise ușa, aroma bogată a ceva minunat îl lovise în plin, lăsându-i gura apă atât de tare încât fusese nevoie să înghită înainte să salute.

– A, bun, ai ajuns! spusese doamna Cormaci. Hai după mine!

Simțindu-se stânjenit, Gregor o urmase în bucătărie. Pe aragaz bolborosea o oală imensă cu sos. În alta erau tăiței de lasagna. Blatul era acoperit cu mormane de legume.

– Are loc o strângere de fonduri la biserică în seara asta și eu am zis că aduc lasagna. Nu mă întreba de ce.

Doamna Cormaci vărsase câteva polonice de sos într-un castron, înfipse o bucată mare de pâine în el, îl trântise pe masă și îl împinsese pe Gregor pe un scaun în fața lui.

– Gustă!

Gregor se uitase la ea nesigur.

– Gustă! Trebuie să știu dacă e bun ca să-l servesc acolo, insistase doamna Cormaci.

Băiatul înmuiase pâinea în sos și luase o înghițitură. Era așa de bun că îi dădeau lacrimile.

– Mamăăă! spusese el după ce înghițise.

– Nu-ți place. E revoltător. Ar trebui să arunc toată oala și să mă duc să cumpăr sos de la magazin, zisese doamna Cormaci.

– Nu! strigase Gregor alarmat. Nu, e cel mai bun sos pe care l-am gustat vreodată!

Doamna Cormaci trântise o lingură pe masă, lângă el.

– Atunci mănâncă și spală-te pe mâini cu săpun, pentru că ai de tăiat legume.

După ce înfulecase sosul și pâinea, fusese pus să toace mormane de legume, pe care doamna Cormaci le călea în ulei de măslini. Apoi, amestecase ouă și mirodenii

cu brânză ricotta. Întinseră împreună straturi de tăi-tei mari, lați, brânză și sos și legume în trei tăvi enorme.

O ajutase să spele tot, apoi doamna Cormaci anunțase că era vremea prânzului.

Mâncaseră sendvișuri cu salată de ton în sufragerie, timp în care aceasta îi povestise despre cei trei copii ai ei, care erau mari acum și locuiau în state diferite, și despre domnul Cormaci, care murise în urmă cu cinci ani. Gregor și-l amintea vag drept un bărbat de treabă care îi dădea monede de douăzeci și cinci de centi și, o dată, un cartonaș de baseball.

– Nu trece nicio zi fără să mă gândesc la el, îi mărturisise doamna Cormaci.

Apoi adusese un chec.

După prânz, Gregor o ajutase să facă ordine într-un dulap și cărase câteva cutii până jos, în boxa ei. La ora două, doamna Cormaci îl anunțase că treaba era gata. Nu îl întrebase decât dacă îi place la școală. Îl trimisese acasă cu patruzeci de dolari, o haină de iarnă care fusese a fetei ei în copilărie și o caserolă de lasagna. La obiecțiile lui, ea îi spusese numai:

– Nu pot să duc trei lasagna la strângerea de fonduri. Ceilalți duc două. Dacă intru acolo cu trei, toată lumea o să credă că mă dau mare. Și ce? Să o mănânc eu? Cu colesterolul meu? Ia-o! Mănânc-o! Du-te! Ne vedem sâmbătă viitoare.

Si i s-a închis ușa în nas.

Era prea mult! Totul. Dar putea să-i facă o surpriză mamei lui și să cumpere de mâncare și poate și niște becuri, pentru că se arseseră trei veioze din casă. Lizzie avea nevoie de o haină. Iar lasagna... cumva, asta era partea cea mai bună. Brusc, simțise nevoia să bată la ușă și să-i spună doamnei Cormaci adevărul despre Subpământ și despre tot ce se întâmplase și să-si ceară scuze că o mințise. Dar nu putea...

Gregor a revenit cu picioarele pe pământ când Lizzie a intrat în bucătărie îmbrăcată în pijamale. Era mică pentru vîrstă ei, dar îngrijorarea de pe chipul ei o făcea să pară mai mare de șapte ani.

– Avem ceva de mâncare azi?

– Sigur, o grămadă, a spus Gregor, încercând să nu arate că și el își făcuse griji. Uite, mâncăți voi cerealele asta la micul dejun și sendvișuri cu unt de arahide la prânz. Vă pregătesc eu cerealele acum.

Lizzie nu avea voie să umble la aragaz, dar a deschis dulapul cu castroane. A numărat patru și apoi a ezitat.

– Tu mănânci sau...?

– Neah, nici măcar nu mi-e foame în dimineața asta, a zis el, deși îi ghiorăiau mațele. Oricum mă duc să ajut pe doamna Cormaci.

– Mergem să ne dăm cu planșa mai târziu? a întrebat ea.

Gregor a aprobat din cap.

– Îhî. Vă duc pe tine și pe Boots în Central Park. Dacă tata se simte bine.

Găsiseră o planșă **pntru** derdeluș, din plastic, la **gunoi**. Avea o crăpătură mare, dar tatăl lor îl reparase cu bandă adezivă. Gregor tot promitea de o săptămână că își duce surorile la derdeluș. Dar dacă tatăl lui avea febră, cineva trebuia să stea acasă cu el și cu bunica lui, care, în cea mai mare parte a timpului, își imagina că era la ferma familiei, în Virginia. Iar febra lovea de obicei după-amiază.

– Dacă nu se simte bine, stau eu acasă. Poți să te duci cu Boots, a spus Lizzie.

Gregor știa că abia aștepta și ea să meargă. Avea numai șapte ani. De ce trebuia să fie aşa de grea viața pentru ea?

În următoarele câteva ore, Gregor a ajutat-o pe doamna Cormaci să pregătească niște caserole mari, de sticla, cu cartofi gratinați, să-și lustruiască ciudata colecție de ceasuri antice și să-și scoată din debara decoratiunile de Crăciun. Când l-a întrebat pe Gregor ce speră să primească de Crăciun, el doar a ridicat din umeri.

Înainte să plece de la ea cu banii și cu un castron mare de cartofi gratinați, doamna Cormaci i-a dat ceva minunat. O pereche de bocanci vechi, care-i apartinuseră fiului ei. Erau puțin uzați și cam mari de el, însă păreau rezistenți și impermeabili și se legau cu șireturi până deasupra gleznelor. Tenișii pe care îi purta Gregor, singura lui pereche de încăltăminte, începuseră să se rupă la degete și, uneori, după ce mergea pe străzile noroioase, rămânea cu picioarele ude la școală toată ziua.

– Sunteți sigură că nu îi mai vrea? a întrebat Gregor.

– Fiul meu? Sigur că îi vrea. Vrea să ocupe spațiul degeaba acolo în debara, ca el să vină o dată pe an și să spună: „Hei, uite bocancii mei vechi!“ Apoi să îi îndese la loc. Dacă mă mai împiedic încă o dată de ei când caut fierul de călcat, îl dezmoștenesc! Ia-i de aici înainte să-i arunc pe fereastră! a zis doamna Cormaci cu un aer disprețitor la adresa bocancilor. Ne vedem sâmbăta viitoare!

Când a ajuns acasă, Gregor a văzut că tatăl lui nu se simțea bine.

– Duceți-vă voi, copii! Dați-vă pe derdeluș. Eu o să fiu bine aici cu bunica, a zis el, dar dintii îi clănțăneau din cauza frisoanelor.

Boots tot dansa în jurul lor, cu o farfurie de plastic pe cap.

– Melgem pe deldeluș? Melgem pe deldeluș, Ghego?

– Rămân eu, i-a șoptit Lizzie lui Gregor. Dar poti să mai iezi niște medicamente de febră înainte să pleci? Le-am terminat ieri.

Gregor s-a gândit să rămână și el, dar Boots ieșea rar afară din casă, iar Lizzie era prea mică să o ducă singură la derdeluș.

A tras o fugă până la farmacie și a cumpărat un flacon de pastile care scădeau febra. Pe drumul spre casă, s-a oprit la o tarabă unde un bătrân vindea cărți uzate. În urmă cu câteva zile, când trecea pe lângă el, observase o carte broșată de puzzle-uri. Era cam jerpelită,